CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету
_____ проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«28» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО
обов'язкова навчальна дисципліна

Освітня програма: «Право»
Спеціальність: 081 Право
Галузь знань: 08 Право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Юридичний факультет
Мова навчання: українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право» складена відповідно до освітньої програми «Право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право.

Розробники:

Вайцеховська Оксана Романівна, *професор, доктор юридичних наук, професор*

Руденко Оксана Валеріївна, *доцент, кандидат юридичних наук, доцент*

Іванюк Руслан Васильович, *асистент, PhD, асистент*

Викладачі, що забезпечують читання даної дисципліни

Вайцеховська Оксана Романівна, *професор, доктор юридичних наук, професор*

Руденко Оксана Валеріївна, *доцент, кандидат юридичних наук, доцент*

Іванюк Руслан Васильович, *асистент, PhD, асистент*

Погоджено з гарантом ОП Право _____ **д.ю.н., проф. Оксана ЩЕРБАНЮК**

Затверджено на засіданні кафедри Міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

В.о. завідувача кафедри
міжнародного права
та порівняльного правознавства _____ **д.ю.н., проф. Світлана КАРВАЦЬКА**

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ **PhD. ас. Лаура БЗОВА**

Метою навчальної дисципліни **«Міжнародне приватне право»** формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок у сфері міжнародного приватного права: аналіз концепцій юридичної природи міжнародного приватного права, колізійно-правовий та матеріально-правовий методи у міжнародному приватному праві, сутність доктрини зворотного відсилання в міжнародному приватному праві; джерела міжнародного приватного права; формули прикріплення в міжнародному приватному праві; правовий статус фізичних та юридичних осіб в міжнародному приватному праві, особливості правового регулювання приватних відносин з іноземним елементом, особливості міжнародного цивільного процесу та порядок врегулювання спорів з іноземним елементом у міжнародних комерційних арбітражах.

Пререквізити: Навчальна дисципліна **«Міжнародне приватне право»** входить в структуру освітньо-професійної програми «Право» і пов'язана з вивченням інших розділів ОПП, зокрема з такими дисциплінами, як: «Цивільне право», «Міжнародне публічне право» «Міжнародний захист прав людини», «Трудове право» та інші.

Результати навчання. Після вивчення навчальної дисципліни здобувач володітиме наступними компетентностями, що закріплені в Освітній програмі «Право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право:

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
ЗК 18. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові (спеціальні) компетентності

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання (РН)

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН 11 Мати базові навички риторики.
РН 18 Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
РН 22 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	5	150	30	60	-	-	60	-	екзамен
Заочна	4	7	5	150	6	10	-	-	134	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальна частина міжнародного приватного права												
Тема 1. Предмет, методи та система міжнародного приватного права	10	2	4	_	-	4	10	1	-	-	-	9
Тема 2. Джерела міжнародного приватного права	10	2	4	-	-	4	10	-	1	-	-	9
Тема 3. Загальні поняття міжнародного приватного права	10	2	4	-	-	4	10	1	1	-	-	8
Тема 4. Суб'єкти міжнародного приватного права	10	2	4	-	-	4	10	-	1	-	-	9
Тема 5. Право власності в міжнародному приватному праві	10	2	4	-	-	4	10	1	-	-	-	9
Тема 6. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві	10	2	4	-	-	4	10	-	1	-	-	9
Разом за ЗМ1	60	12	24	-	-	24	60	3	4	-	-	53
Змістовий модуль 2. Особлива частина міжнародного приватного права												
Тема 7. Транспортні зобов'язання в міжнародному приватному праві	10	2	4			4	10	1	-	-	-	9

Тема 8. Фінансові зобов'язання в міжнародному приватному праві	10	2	4			4	10	-	1	-	-	9
Тема 9. Захист інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві	10	2	4			4	10	-	1	-	-	9
Тема 10. Зобов'язання із заподіяння шкоди в міжнародному приватномуправі	10	2	4			4	10	-	1	-	-	9
Тема 11. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві	10	2	4			4	10	-	1	-	-	9
Тема 12. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві	10	2	4			4	10	-	1	-	-	9
Тема 13. Трудові відносини в міжнародному приватному праві	10	2	4			4	10	-	1			9
Тема 14. Міжнародний цивільнийпроцес	10	2	4			4	10	1	1			9
Тема 15. Міжнародний комерційний арбітраж	10	2	4			4	10	1	1			9
Разом за ЗМ 2	90	18	36			36	90	3	8	-	-	81
Усього годин	**150**	**30**	**60**			**60**	150	6	12			134

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Тема 1. Предмет, методи та система міжнародного приватного права** 1. Поняття, предмет та система міжнародного приватного права 2. Методи правового регулювання в міжнародному приватномуправі 3. Природа норм міжнародного приватного права та його місце в національній системі права 4. Співвідношення міжнародного приватного права з цивільним правом та міжнародним публічним правом 5. Розвиток науки міжнародного приватного права 6. Роль і завдання, тенденції розвитку міжнародного приватного права 7. Особливості міжнародного приватного права зарубіжних країн
2	**Тема 2. Джерела міжнародного приватного права** 1. Загальна характеристика джерел міжнародного приватногоправа та їх співвідношення 2. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватногоправа 3. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародногоприватного права 4. Правовий звичай як джерело міжнародного приватного права 5. Судовий прецедент та правова доктрина як джерела міжнародного приватного права 6. Поняття, цілі та види уніфікації норм міжнародного приватного права 7. Кодифікація в міжнародному приватному праві
3	**Тема 3. Загальні поняття міжнародного приватного права** 1. Колізійна норма у міжнародному приватному праві та її елементи 2. Види колізійних норм 3. Формули прикріплення 4. Сутність проблеми кваліфікації та основні способи їївирішення 5. Зворотне відсилання та відсилання до закону третьої держави 6. Застереження про публічний порядок 7. Обхід закону в міжнародному приватному праві 8. Взаємність і реторсія 9. Встановлення змісту іноземного права
4	**Тема 4. Суб'єкти міжнародного приватного права** 1. Поняття фізичної особи в МПП та джерела її цивільно-правового положення 2. Поняття та основні принципи цивільної

	правоздатностіфізичної особи в МПП 3. Інститут безвісної відсутності та оголошення громадянинапомерлим в МПП 4. Поняття та зміст дієздатності в різних правових системах.Обмеження дієздатності фізичних осіб 5. Критерії визначення особистого статуту фізичних осіб у МПП 6. Основні принципи правового положення іноземців Поняття, ознаки та правосуб'єктність юридичних осіб в МПП 8. Види юридичних осіб в МПП 9. Особистий статут і «національність» юридичної особи 10. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права
5	**Тема 5. Право власності в міжнародному приватному праві** 1. Поняття, види та об'єкти речового права 2. Цінні папери і оборотні документи 3. Відносини власності в МПП а) питання права власності у відносинах з іноземним елементом за правом України б) застосування законодавства про націоналізацію в) колізійні питання права власності у МПП г) правове положення власності України і власності юридичних осіб за кордоном 4. Правове регулювання іноземних інвестицій 5. Міжнародно-правовий захист іноземних інвестицій 6. Поняття та ознаки міжнародного (транскордонного) банкрутства
6	**Тема 6. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві** 1. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору 2. Форма зовнішньоекономічного договору 3. Умови зовнішньоекономічного договору 4. Колізійно-правові питання зовнішньоекономічного договору 5. Поняття, порядок укладення договору міжнародної купівлі-продажу товарів та Обов'язки сторін за договором 6. Віденська конвенція ООН 1980 року про договоріміжнародної купівлі-продажу товарів: основні положення 7. Міжнародні торговельні звичаї ІНКОТЕРМС: загальнахарактеристика 8. Принципи міжнародних комерційних договорів УНІДРУА 9. Теорія «lex merkatoria»
7	**Тема 7. Транспортні зобов'язання в міжнародному приватному праві** 1. Поняття та особливості правового регулювання міжнароднихперевезень. 2. Міжнародні морські перевезення: а) види морських перевезень

	б) джерела правового регулювання міжнародних морськихперевезень в) правове регулювання міжнародних морських перевезень вантажів г) правове регулювання міжнародних морських перевезень пасажирів і багажу 3. Міжнародні залізничні перевезення а) міжнародні угоди в сфері міжнародних залізничнихперевезень. б) порядок і форма укладення договору міжнародногозалізничного перевезення в) відповідальність відправника і перевізника г) подання претензій та позовна давність 4.Міжнародні автомобільні перевезення а) міжнародні угоди в сфері міжнародних автомобільнихперевезень б) порядок і форма укладення договору міжнародногоперевезення вантажів в) відповідальність перевізника, відправника та одержувача г) договір міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності д) подання претензій і позовна давність 5.Міжнародні повітряні перевезення а) міжнародні угоди в сфері міжнародних повітрянихперевезень б) порядок оформлення договору міжнародного повітряного перевезення в) відповідальність відправника та перевізника г) порядок подання претензій і позовна давність 6. Міжнародні комбіновані перевезення вантажів
8	**Тема 8. Фінансові зобов'язання в міжнародному приватному праві** 1. Правова природа міжнародних розрахунків 2. Інкасо як форма міжнародних фінансових розрахунків 3. Акредитивна форма розрахунків 4. Вексель як розрахунковий документ в міжнароднихфінансових зобов'язаннях 5. Чек як розрахунковий документ в міжнародних фінансових зобов'язаннях 6. Договір банківського рахунку 7. Банківська гарантія 8. Форми страхування валютних ризиків у зовнішньоекономічних контрактах Внутрішньодержавне законодавство про валютне регулювання і його роль в міжнародних фінансових зобов'язаннях
9	**Тема 9. Захист інтелектуальної власності в міжнародному приватномуправі**

	1. Поняття і основні особливості інтелектуальної власності якоб'єкта міжнародно-правового захисту 2. Джерела міжнародного права інтелектуальної власності 3. Колізійні питання права інтелектуальної власності 4. Міжнародно-правова охорона авторського 5. Міжнародно-правова охорона суміжних прав 6. Міжнародно-правова охорона прав промислової власності 7. Охорона авторських прав та промислової власності іноземнихосіб в Україні
10	**Тема 10. Зобов'язання із заподіяння шкоди в міжнародному приватномуправі** 1. Поняття зобов'язання із заподіяння шкоди 2. Умови настання деліктного зобов'язання в національних правових системах 3. Колізійні питання деліктних зобов'язань з "іноземним елементом" у національному праві. Статут деліктного зобов'язанняв МПП 4. Міжнародні угоди в сфері деліктних відносин 5. Регулювання деліктних зобов'язань з "іноземним елементом" у законодавстві України 6. Вплив усуспільнення виробництва та науково-технічного прогресу на деліктні зобов'язання
11	**Тема 11. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві** 1. Загальна характеристика спадкових відносин в міжнародному приватному праві. 2. Джерела правового регулювання спадкових відносин, ускладнених «іноземним елементом» 3. Колізійні норми у сфері спадкування, що ускладнено іноземним елементом. 4. Спадкування за законом. 5. Спадкування за заповітом. 6. Перехід спадкового майна до держави. 7. Спадкові права громадян України в іноземних державах та іноземних громадян в Україні
12	**Тема 12. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві** 1. Поняття сімейного права. Міжнародні угоди у сферірегулювання шлюбно-сімейних відносин. 2. Умови укладення шлюбу в правових системах. 3. Майнові права та обов'язки між подружжям. 4. Правовідносини між батьками та дітьми. 5. Припинення шлюбу. 6. Інститут опіки та піклування. 7. Усиновлення в міжнародному приватному праві. 8. Колізійно-правове регулювання шлюбно-сімейних відносин за законодавством України.
13	**Тема 13. Трудові відносини в міжнародному приватному праві**

	1. Трудові відносини з «іноземним елементом» та джерела їхрегулювання 2. Поняття “трудящий мігрант” та “члени сім’ї трудящого-мігранта”. 3. Колізійно-правове регулювання трудових відносин з іноземнимелементом 4. Правове регулювання посередницької діяльності припрацевлаштуванні українських громадян за кордон 5. Трудові права громадян України за кордоном 6. Трудові права іноземців в Україні 7. Питання соціального забезпечення
14	**Тема 14. Міжнародний цивільний процес** 1. Поняття та джерела міжнародного цивільного процесу 2. Міжнародна підсудність цивільних справ 3. Уніфікація норм міжнародної підсудності 3. Поняття, види і значення судового доручення в міжнародномуцивільному процесі 4. Теоретико-правова характеристика інституту визнання тавиконання рішень іноземних судів 5. Принцип взаємності як умова визнання та виконання рішеньіноземних судів 6. Порядок визнання та виконання іноземних судових рішень зазаконодавством України 7. Світові системи визнання іноземних судових рішень
15	**Тема 15. Міжнародний комерційний арбітраж** 1. Поняття та джерела міжнародного комерційного арбітражу 2. Відмінності та взаємодія міжнародних комерційних арбітражі та державних судів 3. Класифікація третейських судів 4. Поняття, види та порядок укладення арбітражної угоди 5. Особливості виконання арбітражної угоди 6. Арбітражна процедура вирішення арбітражних спорів 7. Порядоквизнання та виконання рішень міжнароднихкомерційних арбітражів

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Тема 1. Предмет, методи та система міжнародного приватного права** 1. Поняття, предмет та система міжнародного приватного права 2. Методи правового регулювання в міжнародному приватному праві 3. Природа норм міжнародного приватного права та його місце в національній системі права

	4. Співвідношення міжнародного приватного права з цивільним правом та міжнародним публічним правом 5. Розвиток науки міжнародного приватного права 6. Роль і завдання, тенденції розвитку міжнародного приватного права 7. Особливості міжнародного приватного права зарубіжних країн
2	**Тема 2. Джерела міжнародного приватного права** 1. Загальна характеристика джерел міжнародного приватногоправа та їх співвідношення 2. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права 3. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародногоприватного права 4. Правовий звичай як джерело міжнародного приватного права 5. Судовий прецедент та правова доктрина як джерела міжнародного приватного права 6. Поняття, цілі та види уніфікації норм міжнародного 7. приватного права 8. Кодифікація в міжнародному приватному праві
3	**Тема 3. Загальні поняття міжнародного приватного права** 1. Колізійна норма у міжнародному приватному праві та їїелементи 2. Види колізійних норм 3. Формули прикріплення 4. Сутність проблеми кваліфікації та основні способи їївирішення 5. Зворотне відсилання та відсилання до закону третьої держави 6. Застереження про публічний порядок 7. Обхід закону в міжнародному приватному праві 8. Взаємність і реторсія 9. Встановлення змісту іноземного права
4	**Тема 4. Суб'єкти міжнародного приватного права** 1. Поняття фізичної особи в МПП та джерела її цивільно-правового положення 2. Поняття та основні принципи цивільної правоздатності фізичної особи в МПП 3. Інститут безвісної відсутності та оголошення громадянина померлим в МПП 4. Поняття та зміст дієздатності в різних правових системах. Обмеження дієздатності фізичних осіб 5. Критерії визначення особистого статуту фізичних осіб у МПП 6. Основні принципи правового положення іноземців 7. Поняття, ознаки та правосуб'єктність юридичних осіб в МПП 8. Види юридичних осіб в МПП 9. Особистий статут і «національність» юридичної особи

	10. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права
5	**Тема 5. Право власності в міжнародному приватному праві** 1. Поняття, види та об'єкти речового права 2. Цінні папери і оборотні документи 3. Відносини власності в МПП 4. Правове регулювання іноземних інвестицій 5. Міжнародно-правовий захист іноземних інвестицій 6. Поняття та ознаки міжнародного (транскордонного) банкрутства
6	**Тема 6. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві** 1. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору 2. Форма зовнішньоекономічного договору 3. Умови зовнішньоекономічного договору 4. Облік зовнішньоекономічних угод та засобизовнішньоекономічного регулювання 5. Колізійно-правові питання зовнішньоекономічного договору 6. Поняття, порядок укладення договору міжнародної купівлі-продажу товарів та Обов'язки сторін за договором 7. Віденська конвенція ООН 1980 року про договориміжнародної купівлі-продажу товарів: основні положення 8. Міжнародні торговельні звичаї ІНКОТЕРМС: загальнахарактеристика 9. Принципи міжнародних комерційних договорів УНІДРУА 10. Теорія «lex merkatoria»
7	**Тема 7. Транспортні зобов'язання в міжнародному приватному праві** 1. Поняття та особливості правового регулювання міжнароднихперевезень. 2. Міжнародні морські перевезенняа 3. Міжнародні автомобільні перевезення 4. Міжнародні повітряні перевезення 5. Міжнародні комбіновані перевезення вантажів
8	**Тема 8. Фінансові зобов'язання в міжнародному приватному праві** 1. Правова природа міжнародних розрахунків 2. Інкасо як форма міжнародних фінансових розрахунків 3. Акредитивна форма розрахунків 4. Вексель як розрахунковий документ в міжнародних фінансових зобов'язаннях 5. Чек як розрахунковий документ в міжнародних фінансових зобов'язаннях 6. Договір банківського рахунку 7. Банківська гарантія 8. Форми страхування валютних ризиків у зовнішньоекономічних контрактах 9. Внутрішньодержавне законодавство про валютне

	регулювання і його роль в міжнародних фінансових зобов'язаннях
9	**Тема 9. Захист інтелектуальної власності в міжнародному приватномуправі** 1. Поняття і основні особливості інтелектуальної власності як об'єкта міжнародно-правового захисту 2. Джерела міжнародного права інтелектуальної власності 3. Колізійні питання права інтелектуальної власності 4. Міжнародно-правова охорона авторського 5. Міжнародно-правова охорона суміжних прав 6. Міжнародно-правова охорона прав промислової власності 7. Охорона авторських прав та промислової власності іноземнихосіб в Україні
10	**Тема 10. Зобов'язання із заподіяння шкоди в міжнародному приватномуправі** 1. Поняття зобов'язання із заподіяння шкоди 2. Умови настання деліктного зобов'язання в національних правових системах 3. Колізійні питання деліктних зобов'язань з "іноземним елементом" у національному праві. Статут деліктного зобов'язанняв МПП 4. Міжнародні угоди в сфері деліктних відносин 5. Регулювання деліктних зобов'язань з "іноземним елементом" узаконодавстві України 6. Вплив усуспільнення виробництва та науково-технічного прогресу на деліктні зобов'язання
11	**Тема 11. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві** 1. Загальна характеристика спадкових відносин в міжнародному приватному праві. 2. Джерела правового регулювання спадкових відносин, ускладнених «іноземним елементом» 3. Колізійні норми у сфері спадкування, що ускладнено 4. іноземним елементом. 5. Спадкування за законом. 6. Спадкування за заповітом. 7. Перехід спадкового майна до держави. 8. Спадкові права громадян України в іноземних державах та іноземних громадян в Україні
12	**Тема 12. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві** 1. Поняття сімейного права. Міжнародні угоди у сферірегулювання шлюбно-сімейних відносин. 2. Умови укладення шлюбу в правових системах. 3. Майнові права та обов'язки між подружжям. 4. Правовідносини між батьками та дітьми. 5. Припинення шлюбу. 6. Інститут опіки та піклування.

	7. Усиновлення в міжнародному приватному праві. 8. Колізійно-правове регулювання шлюбно-сімейних відносин за законодавством України.
13	**Тема 13. Трудові відносини в міжнародному приватному праві** 1. Трудові відносини з «іноземним елементом» та джерела їхрегулювання 2. Поняття “трудящий мігрант” та “члени сім’ї трудящого-мігранта”. 3. Колізійно-правове регулювання трудових відносин з іноземнимелементом 4. Правове регулювання посередницької діяльності припрацевлаштуванні українських громадян за кордон 5. Трудові права громадян України за кордоном 6. Трудові права іноземців в Україні 7. Питання соціального забезпечення
14	**Тема 14. Міжнародний цивільний процес** 1. Поняття та джерела міжнародного цивільного процесу 2. Міжнародна підсудність цивільних справ 3. Уніфікація норм міжнародної підсудності 4. Поняття, види і значення судового доручення в міжнародномуцивільному процесі 5. Теоретико-правова характеристика інституту визнання тавиконання рішень іноземних судів 6. Принцип взаємності як умова визнання та виконання рішеньіноземних судів 7. Порядок визнання та виконання іноземних судових рішень зазаконодавством України 8. Світові системи визнання іноземних судових рішень
15	**Тема 15. Міжнародний комерційний арбітраж** 1. Поняття та джерела міжнародного комерційного арбітражу 2. Відмінності та взаємодія міжнародних комерційних арбітражі та 3. державних судів 4. Класифікація третейських судів 5. Поняття, види та порядок укладення арбітражної угоди 6. Особливості виконання арбітражної угоди 7. Арбітражна процедура вирішення арбітражних спорів 8. Порядок визнання та виконання рішень міжнароднихкомерційних арбітражів

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1	Загальні та спеціальні методи правового регулювання в міжнародному приватному праві.
2	Складові елементи системи міжнародного приватного права.
3	Кодифікації звичаїв у міжнародному приватному праві.
4	Правова доктрина як джерело правового регулювання в міжнародному приватному праві.
5	Уніфікація і гармонізація норм міжнародного приватногоправа.
6	Принцип «автономія волі» у міжнародному приватному праві.
7	Застосування колізійних норм та іноземного права.
8	Правові режими у міжнародному приватному праві.
9	Поняття та види «відсилання» в міжнародному приватному праві.
10	Правовий статус іммігрантів в Україні.
11	Доктрина «абсолютного імунітету» держави в міжнародному приватному праві.
12	Поняття та колізійні питання громадянства в міжнародному приватному праві.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в поза аудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички прийняття правових рішень. Відповіді на питання повинні бути законспектовані, їхнє викладення має бути стислим і чітким, обов'язковими є посилання на використані джерела.

Форма контролю самостійної роботи – перевірка конспекту або обговорення на семінарському занятті. Питання, відведені для самостійної роботи, виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.
1	Предмет, методи та система міжнародного	Проаналізувати співвідношення міжнародного приватного права з цивільним правом і міжнародним	4

	приватного права	публічним правом та виявити їхні спільні й відмінні риси. Дослідити історію розвитку науки міжнародного приватного права, охарактеризувати основні етапи її становлення та визначити внесок провідних науковців у її розвиток. Розкрити роль і завдання міжнародного приватного права, виявити сучасні тенденції його розвитку та проаналізувати перспективи вдосконалення правового регулювання транскордонних приватноправових відносин. Дослідити особливості міжнародного приватного права зарубіжних країн, порівняти основні підходи до його правового регулювання та визначити спільні й відмінні риси національних правових систем.	
2	Джерела міжнародного приватного права	Дослідити внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права, визначити його роль і значення та проаналізувати особливості національного правового регулювання. Розкрити поняття правового звичаю як джерела міжнародного приватного права, охарактеризувати його види та визначити особливості застосування у міжнародних приватноправових відносинах. Дослідити судовий прецедент і правову доктрину як джерела міжнародного приватного права, проаналізувати їхнє правове значення та визначити особливості їх використання в різних правових системах. Розкрити поняття, цілі та види уніфікації норм міжнародного приватного права, дослідити основні способи її здійснення та визначити значення уніфікації для міжнародного правового співробітництва. Дослідити поняття й особливості кодифікації в міжнародному приватному праві, проаналізувати її основні форми та охарактеризувати	4

		значення кодифікації для систематизації правових норм.	
3	Загальні поняття міжнародного приватного права	Виявити сутність проблеми кваліфікації в міжнародному приватному праві, дослідити основні способи її вирішення та проаналізувати особливості їх застосування. Розкрити поняття зворотного відсилання та відсилання до закону третьої держави, дослідити особливості їх правового регулювання та визначити умови їх застосування. Охарактеризувати застереження про публічний порядок, розкрити його правову природу та дослідити підстави й особливості його застосування в міжнародному приватному праві. Розкрити поняття обходу закону в міжнародному приватному праві, виявити причини його виникнення та проаналізувати правові наслідки його застосування. Дослідити поняття взаємності й реторсії, розкрити їхнє правове значення та порівняти особливості застосування в міжнародному приватному праві. Визначити порядок встановлення змісту іноземного права, дослідити способи отримання відповідної інформації та проаналізувати особливості застосування іноземного права в Україні.	4
4	Суб’єкти міжнародного приватного права	Розкрити поняття та зміст дієздатності фізичної особи в різних правових системах, порівняти підходи до її визначення та проаналізувати особливості обмеження дієздатності фізичних осіб. Визначити основні критерії встановлення особистого статуту фізичної особи в міжнародному приватному праві та дослідити особливості їх застосування. Охарактеризувати основні принципи правового становища іноземців, розкрити зміст їхніх прав та обов’язків	4

		і проаналізувати особливості правового регулювання їхнього статусу. Розкрити поняття, ознаки та правосуб'єктність юридичних осіб у міжнародному приватному праві, визначити особливості їхньої участі в міжнародних приватноправових відносинах. Дослідити види юридичних осіб у міжнародному приватному праві та порівняти особливості їхнього правового статусу в різних правових системах. Розкрити поняття особистого статуту й національності юридичної особи, проаналізувати основні критерії їх визначення та дослідити особливості застосування відповідних критеріїв у міжнародному приватному праві. Визначити правове становище держави як суб'єкта міжнародного приватного права, дослідити особливості її участі в приватноправових відносинах та проаналізувати питання юрисдикційного імунітету держави.	
5	Право власності в міжнародному приватному праві	Дослідити особливості регулювання права власності у відносинах з іноземним елементом за законодавством України та визначити порядок застосування відповідних правових норм. Проаналізувати особливості застосування законодавства про націоналізацію та визначити правові наслідки націоналізації майна з іноземним елементом. Виявити основні колізійні питання права власності в міжнародному приватному праві та дослідити способи їх вирішення. Охарактеризувати правове становище власності України та українських юридичних осіб за кордоном і дослідити механізми її правового захисту. Дослідити правове регулювання іноземних інвестицій, визначити	4

		основні правові гарантії інвесторів та проаналізувати особливості здійснення інвестиційної діяльності з іноземним елементом. Розкрити зміст міжнародно-правового захисту іноземних інвестицій, дослідити основні механізми такого захисту та охарактеризувати роль міжнародних договорів у забезпеченні прав іноземних інвесторів. Визначити поняття міжнародного (транскордонного) банкрутства, розкрити його основні ознаки та дослідити особливості правового регулювання процедур банкрутства, ускладнених іноземним елементом.	
6	Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві	Дослідити порядок обліку зовнішньоекономічних угод і проаналізувати основні засоби державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Виявити колізійно-правові питання зовнішньоекономічного договору, дослідити способи їх вирішення та визначити особливості вибору права, що застосовується до договірних відносин. Розкрити поняття договору міжнародної купівлі-продажу товарів, дослідити порядок його укладення та визначити основні обов'язки сторін за договором. Проаналізувати основні положення Віденської конвенції ООН 1980 року про договори міжнародної купівлі-продажу товарів, розкрити особливості її застосування та визначити її значення для регулювання міжнародних торговельних відносин. Охарактеризувати міжнародні торговельні звичаї ІНКОТЕРМС, дослідити їхні основні правила та розкрити значення їх застосування для розподілу обов'язків, витрат і ризиків між сторонами зовнішньоекономічного договору.	4

		Дослідити принципи міжнародних комерційних договорів УНІДРУА, розкрити їхній зміст та проаналізувати особливості застосування у міжнародній договірній практиці. Розкрити сутність теорії lex mercatoria, дослідити її джерела та визначити роль у регулюванні міжнародних комерційних відносин.	
7	Транспортні зобов'язання в міжнародному приватному праві	Розкрити особливості правового регулювання міжнародних морських перевезень вантажів та визначити права й обов'язки сторін договору перевезення. Проаналізувати правове регулювання міжнародних морських перевезень пасажирів і багажу та охарактеризувати відповідальність перевізника. Проаналізувати підстави й межі відповідальності відправника та перевізника під час міжнародних залізничних перевезень. Розкрити порядок подання претензій і визначити строки позовної давності у спорах, що виникають із міжнародних залізничних перевезень. Визначити підстави й межі відповідальності перевізника, відправника та одержувача та проаналізувати особливості її розподілу. Розкрити порядок подання претензій і дослідити строки позовної давності у спорах, що виникають із міжнародних автомобільних перевезень. Розкрити порядок оформлення договору міжнародного повітряного перевезення та визначити основні перевізні документи. Проаналізувати підстави й межі відповідальності відправника та перевізника під час міжнародних повітряних перевезень. Дослідити порядок подання претензій і визначити строки позовної давності у спорах, що виникають із міжнародних повітряних перевезень.	4

8	Фінансові зобов’язання в міжнародному приватному праві	Дослідити чек як розрахунковий документ у міжнародних фінансових зобов’язаннях та визначити особливості його правового регулювання й використання. Розкрити поняття та правову природу договору банківського рахунку, визначити права й обов’язки сторін та дослідити особливості його укладення і виконання. Дослідити поняття та правову природу банківської гарантії, визначити її види та проаналізувати особливості правового регулювання й застосування в міжнародних фінансових зобов’язаннях. Визначити основні форми страхування валютних ризиків у зовнішньоекономічних контрактах та проаналізувати їхнє значення для захисту інтересів учасників міжнародної торгівлі. Дослідити внутрішньодержавне законодавство про валютне регулювання та визначити його роль у регулюванні міжнародних фінансових зобов’язань.	4
9	Захист інтелектуальної власності в міжнародному приватномуправі	застосуванню до відповідних правовідносин. Дослідити міжнародно-правову охорону авторського права та визначити основні міжнародні механізми захисту прав авторів. Розкрити особливості міжнародно-правової охорони суміжних прав та проаналізувати міжнародні стандарти їх захисту. Дослідити міжнародно-правову охорону прав промислової власності та охарактеризувати основні міжнародні механізми їх правового захисту. Проаналізувати особливості охорони авторських прав і прав промислової власності іноземних осіб в Україні та визначити правові підстави й механізми їх захисту.	4
10	Зобов’язання із заподіяння	Дослідити міжнародні угоди у сфері деліктних відносин та визначити їхню	4

	шкоди в міжнародному приватномуправі	роль у регулюванні зобов'язань із заподіяння шкоди. Проаналізувати особливості регулювання деліктних зобов'язань з іноземним елементом у законодавстві України та визначити основні колізійні прив'язки, що застосовуються до таких правовідносин. Дослідити вплив усуспільнення виробництва та науково-технічного прогресу на виникнення й розвиток деліктних зобов'язань та визначити особливості правового регулювання відповідальності за шкоду, заподіяну в умовах технологічного розвитку.	
11	Спадкові відносини в міжнародному приватному праві	Дослідити особливості спадкування за законом у міжнародному приватному праві та визначити порядок визначення кола спадкоємців і їхніх прав за наявності іноземного елемента. Розкрити особливості спадкування за заповітом у міжнародному приватному праві та проаналізувати вимоги до форми й дійсності заповіту з іноземним елементом. Дослідити особливості переходу спадкового майна до держави та визначити правові підстави й порядок такого переходу у спадкових відносинах з іноземним елементом. Проаналізувати особливості реалізації спадкових прав громадян України в іноземних державах та іноземних громадян в Україні й визначити правові механізми їх захисту.	4
12	Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві	Розкрити особливості правовідносин між батьками та дітьми в міжнародному приватному праві та проаналізувати питання визначення й захисту їхніх прав та обов'язків. Дослідити підстави й порядок припинення шлюбу в міжнародному приватному праві та визначити особливості правового регулювання розірвання шлюбу за наявності іноземного елемента.	4

		Розкрити поняття та правову природу інституту опіки й піклування та дослідити особливості його застосування у правовідносинах з іноземним елементом. Дослідити особливості усиновлення в міжнародному приватному праві та проаналізувати міжнародно-правові й національні механізми забезпечення прав та інтересів дитини. Проаналізувати колізійно-правове регулювання шлюбно-сімейних відносин за законодавством України та визначити основні колізійні прив'язки й особливості застосування іноземного права.	
13	Трудові відносини в міжнародному приватному праві	Проаналізувати колізійно-правове регулювання трудових відносин з іноземним елементом та визначити особливості вибору права, що підлягає застосуванню до таких правовідносин. Дослідити правове регулювання посередницької діяльності з працевлаштування громадян України за кордоном та визначити вимоги до її здійснення й механізми захисту прав працівників. Проаналізувати трудові права громадян України за кордоном та визначити правові механізми їх реалізації й захисту відповідно до міжнародних договорів і законодавства відповідних держав. Дослідити трудові права іноземців в Україні та визначити особливості їхнього правового статусу, працевлаштування й захисту трудових прав. Розкрити особливості соціального забезпечення трудових мігрантів та інших осіб, які працюють за кордоном, і проаналізувати міжнародно-правові та національні механізми забезпечення їхніх соціальних прав.	4
14	Міжнародний цивільний процес	Розкрити поняття, види й значення судового доручення в міжнародному цивільному процесі та дослідити порядок його направлення й виконання.	4

		Надати теоретико-правову характеристику інституту визнання та виконання рішень іноземних судів і визначити його значення для міжнародного цивільного процесу. Дослідити принцип взаємності як умову визнання та виконання рішень іноземних судів і проаналізувати особливості його застосування в міжнародному цивільному процесі. Проаналізувати порядок визнання та виконання іноземних судових рішень за законодавством України та визначити основні правові підстави, умови й процедурні вимоги. Дослідити світові системи визнання іноземних судових рішень та порівняти основні підходи різних держав до їх визнання й виконання.	
15	Міжнародний комерційний арбітраж	Дослідити класифікацію третейських судів та охарактеризувати основні види арбітражу й особливості їхньої організації та діяльності. Розкрити поняття арбітражної угоди, визначити її види та дослідити порядок і вимоги до її укладення. Проаналізувати особливості виконання арбітражної угоди та визначити правові наслідки її укладення для сторін і компетентних державних судів. Дослідити арбітражну процедуру вирішення міжнародних комерційних спорів та охарактеризувати основні етапи арбітражного провадження. Проаналізувати порядок визнання та виконання рішень міжнародних комерційних арбітражів і визначити правові підстави, умови та процедуру їх визнання й примусового виконання.	4

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Самостійна робота оцінюється за результатами перевірки конспектів, письмових завдань (есе, рефератів), ведення термінологічного словника, виконання тестів та обговорення матеріалу відповідно до таких критеріїв:

5 балів - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст питань для самостійного опрацювання. Відповіді чітко та стисло законспектовані. Здобувач самостійно й аргументовано викладає матеріал під час

обговорення, робить обов'язкові посилання на джерела та використовує як обов’язкову, так і додаткову літературу.

4 бали - здобувач на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, впевнено та обґрунтовано його викладає. У підготовленому конспекті зміст питань розкрито з використанням переважно обов'язкової літератури. Здобувач допускає лише поодинокі несуттєві неточності, які здатний виправити самостійно.

3 бали - здобувач загалом володіє матеріалом та викладає його основний зміст, проте робить це без глибокого всебічного аналізу та аргументації. Матеріал підготовлено без використання всієї необхідної літератури. Здобувач допускає окремі суттєві неточності та помилки під час відповіді.

2 бали - здобувач лише фрагментарно або частково володіє матеріалом, викладає його поверхово, неповно і без належного обґрунтування. Під час обговорення здобувач плутається в базовій термінології, не здатний до самостійної аргументації та потребує навідних питань від викладача.

1 бал - здобувач мінімально володіє навчальним матеріалом. Він не в змозі викласти зміст питань самостійної роботи, не розуміє теоретичного матеріалу та допускає суттєві помилки.

Методи навчання

Викладання засноване на тісній взаємодії між викладачем та здобувачем із використанням інтерактивних методів з тим, щоб допомогти студентам розвивати аналітичні навички, здатність до логічно-обґрунтованої аргументації та розуміння міжнародно-правових аспектів з позицій доктрини та принципу верховенства права. Під час лекційних занять, в основному, використовуються пояснювально-ілюстративний, пізнавально-пошуковий та інтерактивний методи навчання і викладання: пояснення нового матеріалу, що має проблемний характер, у формі повідомлень, дискусій, консультацій, розв’язання ситуативних завдань, із застосуванням новітніх інформаційно- комунікаційних технологій; організація лекції у формі, коли студенти можуть аргументовано висловлювати свої погляди та аналізувати позиції різних країн, демонстрація презентацій, інтерактивних платформ, віртуальних екскурсій до європейських інституцій тощо з тематики лекційного заняття.

Поєднання компетентнісного та інтерактивного підходів становить основу організації та проведення практичних занять з дисципліни. Використовується індивідуальна або групова робота, що передбачає колоквіуми, дебати, розв’язання реальних кейсів, завдань, які вимагають збору, систематизації та аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, її міжнародно-правової оцінки. Окрім цього, застосовується метод використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема демонстрація презентацій, доповідей, рефератів, есе, колективна робота з нормативною базою.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях шляхом усного та письмового опитування, бліц-опитування, перевірки конспектів самостійної роботи, виконання тестових завдань (у тому числі загальних тестів з питань, винесених на самостійне опрацювання), розв’язання кейсів, підготовки есе, рефератів, глосаріїв,

схем і презентацій. Оцінювання проводиться за чіткими критеріями з урахуванням повноти, аргументованості, самостійності та правильності посилань на джерела.

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття. Організація роботи слухачів передбачає понятєво-категоріальний масив з кожної теми, контрольні питання та самостійні завдання, роботу з науковою літературою та нормативно-правовими актами національного законодавства та міжнародними актами.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- тести;
- контрольні роботи;
- реферати;
- есе;
- студентські презентації та виступи;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форма **підсумкового контролю**: екзамен у формі комп'ютерного тестування по вирішенню кейсів

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання індивідуальних завдань.

Усний виступ та виконання письмового завдання, під час практичного заняття, тестування з теми практичного заняття	**Критерії оцінювання**
5 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання

4 бали	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.Правильно вирішив більшість тестових завдань
3 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст підчас усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічногоаналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час уснихвиступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєвінеточності. Правильно вирішив меншість тестових завдань.
1 бал	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестовізавдання
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Критерії підсумкового оцінювання знань здобувачів

Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводитьсяу національну шкалу та шкалу ЄКТС:

- здобувачам вищої освіти, які повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу, виставляють оцінку А. При цьому оцінку - 100 балів, як виняток, можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;
- здобувачам вищої освіти, які оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили незначні неточності, ставлять оцінку В;
- здобувачам вищої освіти, які в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, проте у відповідях допускають несуттєві помилки, ставлять оцінку С;
- здобувачам вищої освіти, які показали задовільні результати оволодіння Робочою програмою навчальної дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускають помилки, ставлять оцінку D;
- здобувачам вищої освіти, які виявили мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника, ставлять оцінку Е.
- здобувачі вищої освіти, які за результатами вивчення дисципліни

отримали незадовільні оцінки FX або F, повинні додатково виконати індивідуальні завдання дляпідвищення рівня своїх знань і при оцінці FX повторно перескласти підсумковий контроль, а при оцінці F пройти повторний курс вивчення дисципліни зі складанням підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – 5**0 балів** та підсумкового модуль – контролю (іспит) – **50 балів,** за **100-бальною шкалою.**

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

	Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)															Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2										
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т 8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	Т15		50	100
4	4	4	4	4	5	3	3	3	3	3	3	2	3	2			

Т1, Т2 ... Т15 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Поняття міжнародного приватного права.
2. Предмет міжнародного приватного права.
3. Методи правового регулювання в міжнародному приватному праві
4. Природа норм міжнародного приватного права та його місце в національній системі права
5. Співвідношення міжнародного приватного права з цивільним правом та міжнародним публічним правом
6. Система міжнародного приватного права.

7. Розвиток науки міжнародного приватного права.
8. Роль і завдання міжнародного приватного права, тенденції його розвитку
9. Особливості міжнародного приватного права зарубіжних країн
10. Види джерел та їх загальна характеристика.
11. Внутрішньодержавне (національне) законодавство як джерело міжнародного приватного права.
12. Міжнародний договір в системі джерел міжнародного приватного права.
13. Міжнародний звичай як джерело міжнародного приватного права.
14. Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права.
15. Міжнародна організація та уніфікація міжнародного приватного права.
16. Проблеми кодифікації міжнародного приватного права.
17. Поняття і підстави колізій законів у міжнародному приватному праві.
18. Колізійна норма в міжнародному приватному праві та її елементи
19. Види колізійних норм
20. Формули прикріплення
21. Сутність проблеми кваліфікації та основні способи її вирішення
22. Зворотне відсилання та відсилання до закону третьої держави
23. Застереження про публічний порядок
24. Обхід закону в міжнародному приватному праві.
25. Взаємність і реторсія
26. Встановлення змісту іноземного права
27. Правоздатність та дієздатність фізичних осіб
28. Критерії визначення особистого статуту фізичних осіб у міжнародному приватному праві
29. Основні принципи правового положення іноземців
30. Законодавство України про поняття іноземець та зміну правового статусу іноземця
31. Правовий статус іноземців в Україні, їх правоздатність та дієздатність
32. Основні питання правового статусу громадян України за кордоном
33. Особливості правового статусу біпатридів та апатридів.
34. Поняття юридичної особи як суб’єкта міжнародного приватного права.
35. Особистий статут і «національність» юридичної особи.
36. Загальна характеристика правового статусу іноземних суб’єктів господарської діяльності в Україні.
37. Правовий статус суб’єктів господарювання України за кордоном
38. Транснаціональні корпорації та міжнародні юридичні особи
39. Організаційно-правові форми спільної господарської діяльності в практиці МПП
40. Держава як суб’єкт майнових відносин
41. Імунітет держави та його види
42. Правовий режим цивільно-правових угод, укладених державою
43. Міжнародні організації як суб’єкти міжнародного приватного права.
44. Поняття і види речового права
45. Об’єкти речових прав в міжнародному приватному праві.
46. Цінні папери і оборотні документи
47. Відносини власності в міжнародному приватному праві.
48. Загальні питання права власності у відносинах з іноземним елементом за законодавством України.
49. Застосування законодавства про націоналізацію.

50. Колізійні питання права власності за законодавством України та в міжнародному приватному праві.
51. Правове положення власності України і власності юридичних осіб за кордоном.
52. Правове регулювання іноземних інвестицій.
53. Міжнародний захист іноземних інвестицій.
54. Поняття і ознаки міжнародного банкрутства.
55. Поняття і особливості зовнішньоекономічної угоди.
56. Форма зовнішньоекономічних угод.
57. Умови зовнішньоекономічної угоди.
58. Облік зовнішньоекономічних угод.
59. Колізійно-правові питання зовнішньоекономічних угод.
60. Поняття договору купівлі-продажу та джерела його регулювання
61. Порядок укладення договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
62. Істотні умови договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
63. Обов'язки продавця за договором міжнародної купівлі-продажу товарів.
64. Обов'язки покупця за договором міжнародної купівлі-продажу товарів
65. Особливості договору в міжнародній торгівлі
66. Засоби правового захисту сторін договору у випадку його порушення
67. Принципи міжнародних комерційних договорів УНІДРУА. Теорія "lex merkatoria".
68. Поняття міжнародних зустрічних операцій.
69. Товарообмінні й компенсаційні угоди на безвалютній основі.
70. Компенсаційні угоди на комерційній основі.
71. Компенсаційні угоди на основі виробничого співробітництва.
72. Договір про виключний продаж товарів.
73. Договір про франшизу як різновид договору про виключний продаж товарів.
74. Договір про факторинг.
75. Договори доручення та комісії.
76. Агентський договір, його особливості. Гаазька конвенція 1978 року про право, застосовне до агентських угод.
77. Договір майнового найму.
78. Лізинг як особливий вид договору майнового найму. Оттавська конвенція 1988 року про міжнародний фінансовий лізинг.
79. Договір підряду та сфера його господарського застосування.
80. Договір про кооперацію.
81. Договір про консорціум.
82. Договір зберігання та сфера його господарського застосування.
83. Договір страхування, його характерні особливості.
84. Поняття та особливості правового регулювання міжнародних перевезень.
85. Правове регулювання міжнародних морських перевезень.
86. Міжнародні залізничні перевезення.
87. Міжнародні автомобільні перевезення.
88. Міжнародні повітряні перевезення.
89. Міжнародні комбіновані перевезення.
90. Правова природа міжнародних розрахунків та кредитних відносин
91. Інкасо як форма міжнародних фінансових розрахунків
92. Акредитивна форма міжнародних фінансових розрахунків

93. Вексель як розрахунковий документ в міжнародних фінансових зобов'язаннях.
94. Чек як розрахунковий документ в міжнародних фінансових зобов'язаннях.
95. Валютні ризики у зовнішньоекономічних контрактах та форми їх страхування
96. Поняття і основні особливості інтелектуальної власності як об'єкта міжнародно-правового захисту.
97. Міжнародно-правова охорона авторських прав.
98. Міжнародно-правова охорона суміжних прав.
99. Міжнародно-правова охорона промислової власності.
100. Поняття зобов'язання із заподіяння шкоди та умови його настання в національних правових системах.
101. Колізійно-правові питання зобов'язань із заподіяння шкоди.
102. Загальна характеристика спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві.
103. Міжнародно-правове регулювання спадкових відносин.
104. Спадкування за заповітом у міжнародному приватному праві.
105. Спадкування за законом у міжнародному приватному праві.
106. Перехід спадкового майна і відповідальність за боргами спадкодавця у міжнародному приватному праві.
107. Шлюб: поняття, порядок і умови укладення.
108. Правовідносини між подружжям.
109. Правовідносини між батьками і дітьми.
110. Припинення шлюбу в міжнародному приватному праві.
111. Усиновлення. Міжнародні договори та законодавство України про усиновлення.
112. Опіка і піклування.
113. Колізійно-правове регулювання шлюбно-сімейних відносин.
114. Трудові відносини з іноземним елементом та джерела їх регулювання.
115. Колізійно-правове регулювання міжнародних трудових відносин.
116. Питання соціального забезпечення в міжнародному приватному праві.

Зарахування результатів неформальної освіти

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни також реалізується через участь у неформальній/інформальній освіті.

Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється на основі Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (URL: https://media.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf).

За наявності належного сертифіката здобувачу освіти нараховується **3 бали** за відповідну тему, що прирівнюється до оцінювання виконання завдань практичного заняття. До зарахування приймаються результати проходження окремих тем дисципліни

на авторитетних онлайн-платформах.

Рекомендована література

Нормативні акти:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1798-12
2. Закон України «Про автомобільний транспорт» від 05.04.2001 № 2344-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2344-14
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2811-20
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2121-14
5. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 08.07.2011 № 3671-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3671-17
6. Закон України «Про валюту і валютні операції» від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2473-19
7. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3477-15
8. Закон України «Про громадянство України» від 18.01.2001 № 2235-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2235-14
9. Закон України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» від 01.07.2010 № 2398-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2398-17
10. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.1996 № 273/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/273/96-%D0%B2%D1%80
11. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/959-12
12. Закон України «Про імміграцію» від 07.06.2001 № 2491-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2491-14
13. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1560-12
14. Закон України «Про концесію» від 03.10.2019 № 155-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/155-20
15. Закон України «Про медіацію» від 16.11.2021 № 1875-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1875-20
16. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 № 2709-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2709-15
17. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994 № 4002-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/4002-12
18. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1906-15
19. Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» від 24.01.1995 № 20/95-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/20/95-%D0%B2%D1%80
20. Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 № 2402-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2402-14
21. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 № 3687-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3687-12
22. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993

№ 3689-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3689-12
23. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 23.12.1993 № 3688-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3688-12
24. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 № 3116-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3116-12
25. Закон України «Про платіжні послуги» від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1591-20
26. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22.09.2011 № 3773-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3773-17
27. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 № 93/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/93/96-%D0%B2%D1%80
28. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1402-19
29. Закон України «Про транспорт» від 10.11.1994 № 232/94-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/232/94-%D0%B2%D1%80
30. Закон України «Про угоди про розподіл продукції» від 14.09.1999 № 1039-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1039-14
31. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/176/95-%D0%B2%D1%80
32. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2597-19
33. Конвенція про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання 1973 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_001#Text
34. Конвенція про визнання розлучень і рішень про роздільне проживання подружжя 1970 р. URL: https://zakononline.ua/documents/show/140146___140146#google_vignette
35. Конвенція про громадянство заміжньої жінки від 20 лютого 1957 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/MU57K01U
36. Конвенція про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення 1993 р. URL: https://zakononline.ua/documents/show/168017___168017#google_vignette
37. Конвенція про згоду на взяття шлюбу, шлюбний вік та реєстрацію шлюбів від 7 листопада 1962 р. URL: https://zakononline.ua/documents/show/140504___140504#google_vignette
38. Конвенція про права дитини 1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
39. Конвенція про стягнення аліментів за кордоном 1956 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_425#Text
40. Конвенція про укладення і визнання дійсності шлюбів 1978 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/MU78013
41. Конвенція про юрисдикцію, застосовне право і визнання рішень про усиновлення 1965 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/mu65005
42. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр (zakon.rada.gov.ua)
43. Консульський статут України, затверджений Указом Президента України від 2 квітня 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127/94#Text
44. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/3393-17

45. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2947-14
46. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15
47. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1618-15

Основна:

1. Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право : підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.
2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2021. Т. 13: Міжнародне приватне право / редкол. А.С. Довгерт (голова) та ін.; Нац. акад. прав, наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 861 с.
3. Вишновецька С.В., Корнєєв Ю.В. Міжнародне приватне право : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020. 164 с.
4. Довгерт А. Міжнародне приватне право: зміна концепції. Київ : Алерта, 2024. 256 с.
5. Міжнародне приватне право : підручник / [Є. М. Білоусов, І. М. Жуков, В. В. Комаров, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. Є. М. Білоусова, І. В. Яковюка. Харків : Право, 2021. 408 с.
6. Міжнародне приватне право: загальна частина : навч.-метод.посіб. / О.Р. Вайцеховська, О.В. Руденко. Харків: Право, 2023. 256 с.
7. Міжнародне приватне право: особлива частина: навч.-метод.посіб. / О.Р. Вайцеховська, О.В. Руденко. Харків: Право, 2023. 520 с.
8. Рекодифікація міжнародного приватного права. Оновлення Цивільного кодексу України: формування підходів: колективна монографія / за ред. проф. А.С. Довгерта і проф. Є.О. Харитонова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 674 с.
9. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.
10. Цибульська, О. Ю. Міжнародне приватне право: навчально-методичний посібник для бакалаврів спеціальності 293 «Міжнародне право». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.
11. Bonomi, A., Pretelli, I. et al. (eds.). Yearbook of Private International Law. Volume XXV (2023/2024). Sellier European Law Publishers, 2024.
12. Briggs, A. Private International Law in English Courts. 2nd ed. Oxford University Press, 2023. DOI: 10.1093/law/9780192868145.001.0001. 2023.
13. Calster van, G. European Private International Law: Commercial Litigation in the EU. 4th ed. Hart Publishing, 2024. 576 p. ISBN 978-1-5099-7090-2.
14. Cuniberti, G. Conflict of Laws: A Comparative Approach: Text and Cases. 2nd ed. Edward Elgar Publishing, 2022. 488 p. ISBN 978-1-83910-652-1.
15. Fitchen, J. From Theory to Practice in Private International Law. Hart Publishing, 2024. 272 p. DOI: 10.5040/9781509956678.
16. Fogt, M. M. (ed.). Private International Law in an Era of Change. Edward Elgar Publishing, 2024. 278 p. ISBN 978-1-03533-179-6.
17. Kaurakova, M. Natural and Legal Persons in Private International Law. Vandeplas Publishing, 2021. 374 p.
18. Kruger, T., van Calster, G., Van Doninck, J., Verhellen, J., Wautelet, P. (eds.). Internationaal privaatrecht geannoteerd 2023–24. Die Keure, Brugge, 2023. 664 p. ISBN

9789048647590.
19. Nafziger, J. A. R., Telesetsky, A., Nanda, V. P. Private International Law: Avoiding and Resolving Conflict of Laws. Carolina Academic Press, 2022. 984 p. ISBN 978-1-5310-0848-2.
20. Symeonides, S. C. Private International Law: Idealism, Pragmatism, Eclecticism. Brill, 2021. 504 p. ISBN 978-90-04-50391-5.
21. Torremans, P. L. C. Intellectual Property and Private International Law. 3rd ed. Oxford University Press, 2024. DOI: 10.1093/law/9780198853312.001.0001.
22. Yearbook of Private International Law. Volume XXIII (2021/2022). Sellier European Law Publishers, 2022.
23. Yearbook of Private International Law. Volume XXIV (2022/2023). Sellier European Law Publishers, 2023.

Додаткова (допоміжна)

1. Діковська І. А. (керівник авторського колективу) та ін. Міжнародне приватне право : навчальний посібник. Практикум. Київ : Юрінком Інтер, 2024. 365 с. ISBN 978-966-667-849-5.
2. Довгерт А. С., Серьогін О. Ю., Борисова В. І. та ін. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 13 : Міжнародне приватне право. Харків : Право, 2021. 864 с.
3. Довгерт А.С. Доктрина міжнародного приватного права в Україні на зламі століть. Право України. 2020. № 6. С. 13-40.
4. Довгерт А.С. Міжнародне приватне право у незалежній Україні: формування нових підходів. Український часопис міжнародного права. 2020. № 3. 64-75.
5. Довгерт А.С., Бірюков О.М. Транскордонні банкрутства та рекодифікація цивільного законодавства України. Вісник Національної академії правових наук України. 2022. Том 29. № 4. С. 111-129.
6. Довгерт А.С., Цірат Г.А. Актуальні питання кодифікації між-народного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Вісник Національної академії правових наук України. 2022. Том 29. № 3. С. 137-159.
7. Концептуальні підходи до рекодифікації цивільного законодавства: питання структури Цивільного кодексу України. Рекодифікація (оновлення) цивільного законодавства України: концепція, напрями, перспективи: збірник статей і тез. X Міжнародний цивілістичний форум. Київ, 2021. С. 44-49.
8. Михайлів М. О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві : монографія. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 519 с. ISBN 978-617-10-0703-1.
9. Руденко О.В. Еволюція та сучасний стан міжнародного приватного права в Європейському Союзі. *Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права.* 2020. № 73. С. 103-112.
10. Руденко О.В. Європейський Союз та міжнародне приватне право. *Велика українська юридична енциклопедія* / редкол.: А. Довгерт (голова) та ін. Харків: Право, 2021. Т. 13 : Міжнародне приватне право. С. 256-258.
11. Руденко О.В. Комісія ООН з права міжнародної торгівлі, ЮНСІТРАЛ. *Велика українська юридична енциклопедія* / редкол.: А. Довгерт (голова) та ін. Харків: Право, 2021. Т. 13 : Міжнародне приватне право. С. 391-394.

Інформаційні ресурси

Бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

Європейський портал електронного правосуддя (European e-Justice Portal). URL:

https://e-justice.europa.eu/

Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: https://reyestr.court.gov.ua/

Загальнодержавна інформаційна мережа з питань європейського права. URL: https://centraljust.gov.ua/ndd/european_integration/law_network

Київська центральна міська публічна бібліотека ім. Лесі Українки. URL: http://lucl.lucl.kiev.ua

Одеська державна наукова бібліотека ім. Горького: URL: http://www.odnb.odessa.ua

Офіційний вебпортал Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/

«Правознавець», бібліотека юридичної літератури. URL: http://www.pravoznavec.com.ua

Сайт Наукової бібліотеки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського: URL: URL: http://abris.crimea.ua

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL: http://korolenko.kharkov.com

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL: http://www.univer.kharkov.ua

Council of Europe – Treaty Office. URL: https://www.coe.int/en/web/conventions

EUR-Lex — International Agreements. URL: https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/inter-agree.html

EUR-Lex. URL: https://eur-lex.europa.eu/

European Union Law / European Integration Portal. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/law/

Hague Conference on Private International Law (HCCH). URL: https://www.hcch.net/

HUDOC. URL: https://hudoc.echr.coe.int/

International Court of Justice (ICJ). URL: https://www.icj-cij.org/

N-Lex — National Law of EU Member States. URL: https://n-lex.europa.eu/

UN Commission on International Trade Law (UNCITRAL). URL: https://uncitral.un.org/

UNALex — Portal to EU Law and International Uniform Law. URL: https://www.unalex.eu/

United Nations Audiovisual Library of International Law. URL: https://legal.un.org/avl/

United Nations Treaty Collection (UNTC). URL: https://treaties.un.org/

United Nations Treaty Series (UNTS). URL: https://treaties.un.org/pages/Content.aspx?path=DB/UNTS/pageIntro_en.xml

University of Amsterdam — European Private Law Research Guide. URL: https://uba.uva.nl/en/content/research-groups/law/legal-resources/research-guides/private-international-law.html

World Intellectual Property Organization (WIPO). URL: https://www.wipo.int/

WorldLII — World Legal Information Institute. URL: https://www.worldlii.org/

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/;
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-

vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/;

- «Політикою використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»: https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/.

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.